

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

**Всеукраїнська науково-методична конференція
21–22 лютого 2017 р., м. Одеса, Україна**

Збірник тез доповідей

**Одеса
ТЕС
2017**

ББК 74
У 66
УДК 37

Управління якістю підготовки фахівців: збірник тез Всеукраїнської науково-методичної конференції Одеський державний екологічний університет. – Одеса, ТЕС. 2017. - 96 с.

В збірнику тез доповідей наведені матеріали щодо самостійної роботи студентів, її методичного забезпечення і контролю; підвищення рівня підготовки фахівців з використанням сучасних інформаційних технологій; наукової роботи викладачів і студентів та її ролі у підвищенні якості підготовки фахівців освітньо кваліфікаційних рівнів «бакалавр» і «магістр».

ISBN _____

© Одеський державний
екологічний університет, 2017

РОЛЬ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ В АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

М.І. Мирошніченко, ст. викл.

Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Традиційний метод навчання, на думку багатьох дослідників, має великий недолік – пасивність навчання, коли останнє, фактично, ототожнюється із запам'ятовуванням. При цьому самостійність роботи студента нівелюється, а його допитливість придушується.

Проблемне ж навчання – це система методів, за якої студенти одержують знання не шляхом запам'ятовування і «зазубрювання» їх у готовому вигляді, а в результаті розумової діяльності щодо вирішення проблем і розв'язання проблемних завдань за змістом матеріалу заняття.

За О. Матюшкіним, проблемне навчання полягає в постійному створенні перед студентами на заняттях проблемних ситуацій (проблемних завдань) і вирішенні їх за умов максимальної самостійності і під спрямованим керівництвом викладача. При цьому процеси засвоєння і застосування завдань відбуваються в ході пошуків рішення проблемних ситуацій [1].

Принципи, на яких базується проблемне навчання:

- вивчення матеріалу укрупненими блоками-проблемами, а не окремими, не пов'язаними між собою темами;
- звертання до значних теоретичних і практичних проблем, розв'язання яких науковцями поки що відсутнє;
- проведення заняття у вигляді процесу розв'язання проблеми [2].

За умови застосування методики проблемного навчання зазвичай позбавляється формалізму й активізується пізнавальна діяльність студента. При цьому необхідними передумовами використання методики є:

- високий рівень підготовки педагогічного працівника в галузі теорії та методики викладання;
- відповідність змісту навчального матеріалу навчальній меті;
- відповідність навчальної мети наявній проблемі.

Проте слід зауважити, що здійснювати навчання лише методом проблемних ситуацій неможливо, оскільки, як і будь-який метод, названий має не лише переваги, а й недоліки, пов'язані із завищеними витратами часу через відсутність у студентів (на початковому етапі застосування методу) навичок вирішення проблемних ситуацій. За таких умов, викладачеві часом важко зберегти правильне співвідношення колективного навчання й індивідуальної роботи, оскільки вирішення проблемної ситуації розраховане, переважно, на самостійні дії студента.

Крім того, перехід до проблемного навчання вимагає від викладача зміни методів його роботи, технології підготовки та проведення занять, оскільки при цьому має збільшитись частка самостійної роботи студента і, відповідно, інформаційного забезпечення заняття викладачем.

Визначившись із проблемою, викладач має показати її зв'язок із наукою, майбутньою професійною діяльністю фахівця, продумати можливі варіанти вирішення поставленої проблеми, розробити нову систему завдань, що були б зорієнтованими на розвиток творчих здібностей студентів, поступове засвоєння ними навчального матеріалу на основі вироблення власної думки з досліджуваної проблеми.

Для організації проблемного навчального заняття необхідно:

- визначити перелік проблемних запитань за тематичним планом дисципліни;
- обрати концепцію викладання матеріалу (тобто, інформації, яку студент може надалі використовувати для аналізу й вироблення власного уявлення про проблему);
- дібрати рекомендовану літературу (що має містити теоретичу базу, обговорення дискусійних питань, динаміку думок з обговорюваної проблеми);
- продумати необхідні методи оброблення інформації;
- визначитись із методами контролю (письмова аудиторна робота, усне обговорення, ділова гра, домашнє письмове завдання тощо).

Перехід до проблемного навчання передбачає не лише організаційні зміни у проведенні занять, а й докорінну перебудову сприйняття студентами навчального процесу.

Перш, ніж формувати нове ставлення студента до процесу навчання, викладач сам має визначитись із пріоритетами та ставленням до процесу засвоєння знань, оскільки його головним завданням у контексті проблемного навчання буде не навчання, а допомога в процесі аналізу й осмислення інформації з метою формування в кожного студента власної думки щодо вирішення конкретної проблеми.

Перелік використаної літератури

1. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
2. Остапенко Н.М. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. / Н.М Остапенко, Т.В Симоненко, В.М. Руденко. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 248 с.

ЗМІСТ

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ОНМУ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ <i>Г.М. Андреевська, к. геог. н., доц., М.В. Адамчук, к. т. н., доц.....</i>	3
ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-КУРСІВ У ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ УНІВЕРСИТЕТІВ <i>Д.О. Барабась, к. е. н., доц., Д.С. Чайковська.....</i>	5
ПРО НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ПЛАГІАТУ В НАУКОВО-ОСВІТНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ <i>І.В. Бубнов, к. іст. н., доц. ....</i>	7
ПОРІВНЯЛЬНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ВІТЧИЗНЯНОЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ <i>С.С. Великодний, к. т. н., доц., О.С. Тимофеева, асп.....</i>	9
ПРО КЛЮЧОВІ ОЗНАКИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ <i>О.Г. Владимірова, к. геогр. н., доц.....</i>	11
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ <i>Н.В. Внукова, д. т. н., проф.....</i>	14
ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІХ УСТАНОВАХ <i>О.В. Волошина к. геогр. н., доц., М.М. Монюшко, к. геогр. н., доц.</i>	16

РОЛЬ ФІЗИКИ В ЕКОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ <i>О.І. Герасимов, д. ф.-м. н., проф.....</i>	18
МОЖЛИВОСТІ УНІФІКАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У МЕЖДІСЦІПЛІНАРНИХ НАПРЯМАХ В ОДЕКУ <i>О.І. Герасимов, д. ф. - м. н., проф., Курятников В.В., к. ф. - м. н, доц., Андріанова І.С., к. ф. - м. н, доц. ....</i>	20
МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДІЯЛЬНІСНОГО ХАРАКТЕРУ <i>Г.А. Гнатовська, к. т. н., доц., К.В. Черепанова, ас.....</i>	22
ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ MOODLE В МАТЕМАТИЦІ <i>Ю.О. Григор'єв, к. ф.-м. н., А.Ю. Григор'єв.....</i>	24
ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ В СФЕРІ ТУРИЗМУ <i>О.Р. Губанова, д. е. н., проф.....</i>	26
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРИКЛАДНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГІДРАВЛІКА РІЧОК ТА ВОДОЙМИЩ» <i>М.Є. Даус, к. геогр. н., доц. ....</i>	28
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ЯКОСТІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА» <i>Г.М. Желновач, к. т. н., доц., С.О. Коверсун, ст. викл.....</i>	29
ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ <i>Г.П. Івус, к. геогр. н., проф., Г.В. Хоменко, к. геогр. н., доц., А.Б. Семергей-Чумаченко, к. геогр. н., доц., А.Б. Агайар, к. геогр. н., доц., Л.М. Гурська, ст. викл.....</i>	31

ЗАХИСТ НАВЧАЛЬНОГО КОНТЕНТУ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ <i>О.Є. Іларіонов, к. т. н., доц., Н.М. Іларіонова, к. е. н., доц.....</i>	33
ЯКІСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПРІОРИТЕТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ УКРАЇНИ <i>С.Я. Касян, к. е. н., доц.....</i>	35
МАРКЕТИНГОВА КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, СПРЯМОВАНА НА ПОЛПШЕННЯ КОНФІГУРАЦІЇ ЯКІСНИХ ДЕТЕРМІНАНТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВНЗ УКРАЇНИ <i>С.Я. Касян, к. е. н., доц., К.А. Корабльова.....</i>	37
РОЛЬ СУЧАСНОЇ ЛЕКЦІЇ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТИ <i>О.М. Ковальова, к. т. н., доц.....</i>	39
ІС «НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УНІВЕРСИТЕТІ» <i>В.П. Козловська, к. ф.-м. н., доц.....</i>	41
СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНЕ НАВЧАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА ВІТЧИЗНЯНОМУ ПРОСТОРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>А.В. Колісник, к. геогр. н, доц.....</i>	43
ЗАХОДИ ЩОДО ПОЛПШЕННЯ ПОЗИЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ В МІЖНАРОДНОМУ РЕЙТИНГУ WEBOMETRICS <i>С.Д. Кузніченко, к. геогр. н., доц., Т.М. Терещенко, к. т. н., доц., Л.Б. Коваленко, к. геогр. н., доц.....</i>	45
СТОСОВНО ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ «ПОКОЛІННЯ Z» <i>І.Ю. Кушніренко, к. пол. н., доц.....</i>	47

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ <i>О.І. Лежнева, к. т. н., доц.....</i>	49
РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ – ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ <i>І.Д. Лосєва, д. геогр. н, проф., О.Ю. Сапко, к. геогр. н., доц.....</i>	51
РОЛЬ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ В АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>М.І. Мирошниченко, ст. викл.....</i>	53
ВПРОВАДЖЕННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЗА ВИМОГАМИ МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ ISO 9001:2008 <i>Мозговий А.М., доц., Івата В.В., к. е. н., доц.....</i>	55
ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ОДЕКУ <i>В.А. Овчарук, к. геогр. н., доц.....</i>	58
СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК ПОКРАЩАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВНЗ <i>А.М. Олійник, к. філос. н., доц.....</i>	60
КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЯКОЮ ВОНА МАЄ БУТИ? <i>О.В. Панич, к. іст. н, доц.....</i>	62
ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗА РАХУНОК НАДБАННЯ ЗНАНЬ ПРО СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕСУРСО ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У ГАЛУЗІ БУДУВАННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ АВТОМОБІЛІВ <i>О.І. Позднякова, к. хім. н., доц.....</i>	64

НОВІ ЗАВДАННЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ <i>Л. М. Полетаєва, к. геогр. н., доц.....</i>	66
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ І ВИРОБНИЧИХ ПРАКТИК У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ОДЕКУ <i>А.М. Польовий, д. геогр. н., проф.....</i>	67
СТОСОВНО ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ <i>Н.В. Прокопенко, к. б. н., доц.....</i>	69
СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЯК СКЛАДОВА СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ <i>Т.А. Сафранов, д. г.-м. н., проф., А.В. Чугай, к. геогр. н., доц.....</i>	71
ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ В ОДЕКУ <i>Т.М. Терещенко, к. т. н., доц., С.Д. Кузніченко, к. геогр. н., доц., Л.Б. Коваленко, к. геогр. н., доц.....</i>	74
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» <i>А.О. Троян, к. філолог. н., доц., Н.М. Глушкова, ст. викл., Н.І. Кантаржи, ст. викл., М.І. Мирошніченко, ст. викл.....</i>	76
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ» В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ <i>Е.В. Усенко, к. б. н., доц.....</i>	78
МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ <i>К.Ю. Федорова, к. т. н., доц.....</i>	80

ПРО ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬОЇ ДЯЛЬНОСТІ В ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
ЕКОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В.М. Хохлов, д. геогр. н., проф..... 82

ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ
ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
СТУДЕНТІВ ГІДРОЛОГІВ

*Ж.Р. Шакірзанова, д. геогр. н., проф.,
Н.С. Кічук, к. геогр. н., доц.....* 84

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ
В РАМКАХ КУРСІВ ВМО

*Ж.Р. Шакірзанова, д. геогр. н., проф., І.А. Хоменко, к. геогр. н.,
доц., М.М. Монюшко, к. геогр. н., доц., С.М. Свідерська,
к.геогр.н., доц., Л.О. Тимофєєва, к. геогр. н., доц.....* 86